

V Bruseli 21. októbra 2022
(OR. en)

13940/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0346(NLE)**

**ECOFIN 1080
UEM 300
FIN 1134**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	21. októbra 2022
Komu:	pani Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 562 final
Predmet:	Návrh VYKONÁVACIEHO ROZHODNUTIA RADY, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1351, ktorým sa Lotyšskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 562 final.

Príloha: COM(2022) 562 final

V Bruseli 21. 10. 2022
COM(2022) 562 final

2022/0346 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1351, ktorým sa Lotyšskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V nariadení Rady (EÚ) 2020/672 („nariadenie o nástroji SURE“) sa stanovuje právny rámec poskytovania finančnej pomoci Únie členským štátom, ktoré čelia závažnému narušeniu hospodárstva spôsobenému výskytom ochorenia COVID-19 alebo ktorým takéto narušenie hrozí. Podpora z nástroja SURE slúži predovšetkým na financovanie režimov skráteného pracovného času alebo podobných opatrení, ktoré sú zacielené na ochranu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, a teda na zníženie výskytu nezamestnanosti a straty príjmu, a doplnkovo aj na financovanie určitých opatrení súvisiacich so zdravím, a to najmä na pracovisku.

Lotyšsko 7. augusta 2020 požiadalo Úniu o finančnú pomoc a Rada mu 25. septembra 2020 svojím vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2020/1351 finančnú pomoc poskytla s cieľom doplniť jeho vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a jeho sociálno-ekonomických dôsledkov pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.

Lotyšsko 11. marca 2021 opäť požiadalo o finančnú pomoc Únie podľa nariadenia o nástroji SURE. V nadväznosti na túto žiadosť bolo vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1351 zmenené vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/677 z 23. apríla 2021.

Lotyšsko 6. októbra 2022 tretíkrát požiadalo o finančnú pomoc Únie podľa nariadenia o nástroji SURE.

V súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia o nástroji SURE sa Komisia poradila s lotyšskými orgánmi, aby overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných výdavkov priamo súvisiacich s opatreniami na lotyšskom trhu práce a opatreniami súvisiacimi so zdravím, ktoré sú spôsobené pandémiou ochorenia COVID-19. Týka sa to predovšetkým existujúcich opatrení uvedených vo vykonávacom rozhodnutí Rady (EÚ) 2020/1351. Ide o tieto opatrenia:

- a) Rozsah existujúceho režimu náhrad pre pracovníkov za neodpracovaný čas sa rozširuje rôznymi spôsobmi: i) rozšírením na osoby zamestnané v kozmetickom priemysle; ii) priznaním oprávnenosti na podporu osobám, ktoré od roku 2021 zmenili svoje zdaňovanie; iii) zlepšením kvalifikačných podmienok platiteľov patentov a iv) umožnením príjemcom vybrať si pri žiadosti o podporu medzi dvoma kvalifikačnými kritériami. V rámci uvedeného režimu sa vyplácajú náhrady pre zamestnancov čerpajúcich nútenú dovolenku alebo samostatne zárobkovo činné osoby vo výške 50 % alebo 70 % ich miezd alebo príjmov v závislosti od daňového režimu, v rámci ktorého pôsobia. Minimálna výška podpory je stanovená na 500 EUR a maximálna výška na 1 000 EUR na zamestnanca za kalendárny mesiac. Režim sa vzťahuje na spoločnosti, samostatne zárobkovo činné osoby a platiteľov licenčného poplatku, ktorých príjem z hospodárskej činnosti klesol v priemere aspoň o 20 % v porovnaní s obdobím od augusta do októbra 2020;
- b) Popri režime náhrad pre pracovníkov za neodpracovaný čas sa uplatňuje aj existujúci režim bonusu na deti pracovníkov, na základe ktorého sa poskytuje ďalšia podpora zamestnancom čerpajúcim nútenú dovolenku, ktorí majú nezaopatrené deti. Výška bonusu je 50 EUR mesačne na dieťa;
- c) V rámci existujúceho režimu mzdových dotácií sa obdobie poskytovania podpory predlžuje do 28. februára 2022, rozširuje sa rozsah oprávnenosti tak, že príjemcom sa

umožňuje vybrať si medzi dvoma kvalifikačnými kritériami žiadosti o podporu, odstraňuje sa riziko nadmerného vyplácania náhrad, objasňujú sa obmedzenia na oprávnenosť na podporu v prípade platiteľov patentov a zároveň sa ním obmedzuje oprávnenosť na podporu od októbra 2021 do februára 2022 v prípade osôb, ktoré sú držiteľmi digitálneho COVID preukazu potvrdzujúceho očkovanie proti ochoreniu COVID-19 alebo skutočnosti týkajúce sa ochorenia. Podpora je k dispozícii zamestnávateľom, ktorí čelia poklesu príjmov z akejkoľvek hospodárskej činnosti aspoň o 20 %. Výška podpory predstavuje 50 % priemernej mesačnej hrubej mzdy, najviac však 500 EUR za kalendárny mesiac. Zamestnávatelia, ktorí sú príjemcami podpory, sú povinní zachovať zamestnania podporovaných pracovníkov a mzdovú dotáciu navýšiť tak, aby suma zodpovedala plnej pravidelnej mzde;

- d) Existujúce vyplácanie nemocenských dávok v súvislosti s ochorením COVID-19 sa predlžuje do 28. februára 2022 a obmedzuje sa na osoby, ktoré sú držiteľmi potvrdenia o očkovaní proti ochoreniu COVID-19 alebo o jeho prekonaní alebo ktorým bolo formálne odporúčané očkovanie proti ochoreniu COVID-19 odložiť. Vláda vypláca nemocenské dávky v plnej výške ľuďom, ktorí nemohli chodiť do práce v dôsledku požiadavky na absolvovanie domácej izolácie alebo domácej karantény, kým časť nemocenskej dávky zvyčajne vypláca zamestnávateľ;
- e) Existujúcim opatrením, ktoré pozostáva z nemocenských dávok pre rodičov a opatrovateľov, sa poskytuje podpora pre zamestnancov, ktorí nemôžu pracovať na diaľku a musia sa starať o deti až do veku desať rokov alebo osoby so zdravotným postihnutím v čase zatvorenia škôl a centier dennej starostlivosti v dôsledku nákazy COVID-19. Výška dávky predstavuje 60 % priemernej mzdy príjemcu v predchádzajúcich 12 mesiacoch. Zamestnávateľ príjemcu musí potvrdiť nemožnosť pracovať na diaľku, pričom škola alebo obec musí potvrdiť zatvorenie školy alebo nedostupnosť služieb dennej starostlivosti;
- f) Existujúce výdavky v oblasti zdravia na osobné ochranné prostriedky a ďalší zdravotnícky materiál na zaistenie zdravia a bezpečnosti zamestnancov verejného sektora, a najmä zdravotníckych pracovníkov;
- g) Existujúce opatrenie pozostávajúce z príplatkov pre lekárov a zamestnancov zaoberajúcich sa riešením krízy spôsobenej ochorením COVID-19, ktorého cieľom je odmeniť ich za prácu v podmienkach zvýšeného rizika a väčšieho pracovného zaťaženia. Tieto príplatky vo výške 20 % až 100 % mesačných miezd preyšujú maximálne príplatky povolené pre zamestnancov verejného sektora.

Lotyšsko poskytlo Komisii príslušné informácie.

Vzhľadom na dostupné dôkazy Komisia navrhuje Rade, aby prijala vykonávacie rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci Lotyšsku podľa nariadenia o nástroji SURE na podporu uvedených opatrení.

Opatrenia súvisiace zo zdravím, ktoré sa uvádzajú v žiadosti Lotyšska, a to aj v žiadosti zo 6. októbra 2022, predstavujú 70 921 236 EUR.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je plne v súlade s nariadením Rady (EÚ) 2020/672, na základe ktorého sa predkladá.

Týmto návrhom sa dopĺňa ďalší právny nástroj Únie na poskytovanie podpory členským štátom v núdzových situáciách, a to nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje fond solidarity Európskej únie (FSEÚ) [ďalej len „nariadenie (ES)“].

č. 2012/2002“]. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/461, ktorým sa mení uvedený nástroj s cieľom rozšíriť jeho rozsah pôsobnosti tak, aby sa vzťahoval aj na závažné ohrozenia verejného zdravia, a vymedziť osobitné operácie oprávnené na financovanie, bolo prijaté 30. marca 2020.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je súčasťou súboru opatrení vypracovaných v reakcii na súčasnú pandémiu COVID-19, ako je napríklad „Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus“, a dopĺňa iné nástroje, ktoré podporujú zamestnanosť, ako je napríklad Európsky sociálny fond a Európsky fond pre strategické investície (EFSI)/program InvestEU. Vzhľadom na to, že tento návrh využíva na podporu členských štátov v tomto konkrétnom prípade súvisiacom s výskytom ochorenia COVID-19 prijímanie a poskytovanie úverov, predstavuje druhú obrannú líniu na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení a pomáha chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto nástroja je nariadenie Rady (EÚ) 2020/672.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Tento návrh nadväzuje na žiadosť členského štátu a je vyjadrením európskej solidarity, keďže sa ním poskytuje finančná pomoc Únie vo forme dočasných úverov členskému štátu postihnutému výskytom ochorenia COVID-19. Takouto finančnou pomocou, ktorá predstavuje druhú obrannú líniu, sa dočasne podporí úhrada zvýšených verejných výdavkov vlád, pokiaľ ide o režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, s cieľom pomôcť im chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti a straty príjmu.

Takáto podpora pomôže postihnutému obyvateľstvu a prispeje k zmierneniu priameho spoločenského a hospodárskeho vplyvu súčasnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, ktoré tento nástroj sleduje.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Vzhľadom na naliehavú potrebu vypracovať návrh tak, aby ho Rada mohla prijať včas, sa konzultácie so zainteresovanými stranami nemohli uskutočniť.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na naliehavý charakter návrhu nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia by mala mať možnosť uzatvárať zmluvy o pôžičkách na finančných trhoch s cieľom ich ďalšieho poskytovania členským štátom, ktoré požiadajú o finančnú pomoc v rámci nástroja SURE.

Okrem poskytovania záruk členských štátov sú do tohto rámca zakomponované aj iné záruky na zabezpečenie finančnej spoľahlivosti tohto systému:

- dôsledný a konzervatívny prístup k finančnému riadeniu,
- vytvorenie portfólia úverov, ktoré obmedzuje riziko koncentrácie, ročnú expozíciu a nadmernú expozíciu voči jednotlivým členským štátom, pričom sa zabezpečí poskytnutie dostatočných zdrojov členským štátom, ktoré to najviac potrebujú, a
- možnosti obnovenia úveru.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1351, ktorým sa Lotyšskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19¹, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V nadväznosti na žiadosť Lotyšska zo 7. septembra 2020 Rada prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351² poskytla Lotyšsku finančnú pomoc vo forme úveru vo výške najviac 192 700 000 EUR s maximálnou priemernou splatnosťou 15 rokov a obdobím dostupnosti 18 mesiacov s cieľom doplniť vnútroštátne úsilie Lotyšska pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.
- (2) Úver malo Lotyšsko použiť na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení uvedených v článku 3 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351.
- (3) V nadväznosti na druhú žiadosť Lotyšska z 11. marca 2021 Rada prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2021/677³, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1351, poskytla Lotyšsku ďalšiu finančnú pomoc vo výške 112 500 000 EUR zvýšením maximálnej výšky úveru na 305 200 000 EUR s maximálnou priemernou splatnosťou 15 rokov a obdobím dostupnosti 18 mesiacov s cieľom doplniť vnútroštátne úsilie Lotyšska pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.

¹ Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.

² Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1351 z 25. septembra 2020, ktorým sa Lotyšskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 314, 29.9.2020, s. 38).

³ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/677 z 23. apríla 2021, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1351, ktorým sa Lotyšskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 144, 27.4.2021, s. 7).

- (4) Ďalší úver malo Lotyšsko použiť na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení uvedených v článku 3 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351.
- (5) Výskyt ochorenia COVID-19 ochromil podstatnú časť pracovnej sily v Lotyšsku. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov v Lotyšsku v súvislosti s opatreniami uvedenými v článku 3 písm. a), c), d), g), h), f) a i) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351.
- (6) Výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Lotyšsko zaviedlo v rokoch 2020, 2021 a 2022 na obmedzenie jeho šírenia, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu na zdravie, mali a naďalej majú závažný dosah na verejné financie. V roku 2020 zaznamenalo Lotyšsko deficit verejných financií na úrovni 4,5 % a dlh verejnej správy na úrovni 43,3 % hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“), ktoré na konci roka 2021 stúpili na 7,3 % a 44,8 %. Podľa prognózy Komisie z jari 2022 sa predpokladá, že do konca roka 2022 dosiahne deficit verejných financií v Lotyšsku úroveň 7,2 % a dlh verejnej správy úroveň 47,0 % HDP. Podľa predbežnej prognózy Komisie z leta 2022 sa predpokladá, že v roku 2022 sa HDP Lotyšska zvýši o 3,9 %.
- (7) Lotyšsko požiadalo 6. októbra 2022 Úniu o ďalšiu finančnú pomoc vo výške 167 607 000 EUR s cieľom pokračovať v dopĺňaní svojich vnútroštátnych opatrení realizovaných v rokoch 2020, 2021 a 2022 pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby. Lotyšsko predovšetkým ďalej rozšírilo a/alebo upravilo režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia uvedené v odôvodneniach 8 až 12.
- (8) Režim náhrad pre pracovníkov za neodpracovaný čas sa vzťahuje na spoločnosti, samostatne zárobkovo činné osoby a platiteľov licenčného poplatku, ktorých príjem z hospodárskej činnosti klesol v priemere aspoň o 20 % v porovnaní s obdobím od augusta do októbra 2020. V rámci uvedeného režimu sa vyplácajú náhrady pre zamestnancov čerpajúcich nútenú dovolenku alebo samostatne zárobkovo činné osoby vo výške 50 % alebo 70 % ich miezd alebo príjmov v závislosti od daňového režimu, v rámci ktorého pôsobia. Minimálna výška podpory je stanovená na 500 EUR a maximálna výška na 1 000 EUR na zamestnanca za kalendárny mesiac.

Režim je zavedený nariadením kabinetu č. 709 (prijatým 24. novembra 2020⁴ a zmeneným 12. januára 2021⁵, 19. januára 2021⁶, 4. februára 2021⁷ a 26. februára 2021⁸) o predpisoch týkajúcich sa príspevku za neodpracovaný čas pre daňovníkov na pokračovanie v ich činnosti počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

Opatrením sa režim uvedený v článku 3 písm. a) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351 rozširuje na osoby zamestnané v kozmetickom priemysle, osoby, ktoré od roku 2021 zmenili svoje zdaňovanie, môžu mať vďaka nemu nárok na podporu, zlepšujú sa ním sa kvalifikačné podmienky platiteľov patentov a zároveň si vďaka nemu môžu príjemcovia vybrať pri žiadosti o podporu medzi dvoma kvalifikačnými kritériami.

⁴ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 230B, 27. 11. 2020.

⁵ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 9A, 14. 1. 2021.

⁶ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 15, 22. 1. 2021.

⁷ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 25A, 5. 2. 2021.

⁸ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 48, 10. 3. 2021.

- (9) Popri režime náhrad pre pracovníkov za neodpracovaný čas sa uplatňuje režim bonusu na deti pracovníkov, ako sa uvádza v článku 3 písm. c) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351, v súvislosti s ktorým Lotyšsko požaduje dodatočnú podporu. Bonus vo výške 50 EUR mesačne na dieťa predstavuje dodatočnú podporu pre nepracujúcich pracovníkov, ktorí sú oprávnení na úľavu na dani z príjmu pre nezaopatrené osoby. Podporné opatrenie bolo predĺžené výnosom kabinetu č. 706 z 1. decembra 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“⁹ a výnosom kabinetu č. 15 z 11. januára 2021 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“¹⁰. Toto opatrenie možno považovať za opatrenie podobné režimom skráteného pracovného času, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) 2020/672, keďže sa v rámci neho poskytuje podpora príjmu zamestnancom a samostatne zárobkovo činným osobám, ktorá pomáha pri úhrade nákladov na starostlivosť o deti počas obdobia zatvorenia škôl a vďaka ktorej môžu rodičia naďalej pracovať, a zabrániť tak ohrozeniu svojho pracovnoprávneho vzťahu.
- (10) Režimom mzdových dotácií sa poskytuje podpora zamestnávateľom, ktorí čelia poklesu príjmov z akejkoľvek hospodárskej činnosti o aspoň 20 %. Výška podpory predstavuje 50 % priemernej mesačnej hrubej mzdy, najviac však 500 EUR za kalendárny mesiac. Zamestnávatelia, ktorí sú príjemcami podpory, sú povinní zachovať zamestnania podporovaných pracovníkov a mzdovú dotáciu navýšiť tak, aby suma zodpovedala plnej pravidelnej mzde.

Režim je zavedený nariadením kabinetu č. 675 o predpisoch týkajúcich sa poskytovania pomoci daňovníkom na pokračovanie ich činnosti počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19 (prijatým 10. novembra 2020¹¹ a zmeneným 12. januára 2021¹², 1. apríla 2021¹³, 26. októbra 2021¹⁴, 9. novembra 2021¹⁵, 30. novembra 2021¹⁶, 7. decembra 2021¹⁷, 23. decembra 2021¹⁸ a 11. januára 2022¹⁹) a výnosom kabinetu č. 128 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“²⁰.

Opatrením sa predlžuje obdobie poskytovania podpory v rámci režimu uvedeného v článku 3 písm. d) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351 a rozširuje sa ním rozsah oprávnenosti tak, že sa príjemcom umožňuje vybrať si medzi dvoma kvalifikačnými kritériami pri žiadosti o podporu, odstraňuje sa ním riziko nadmerného vyplácania náhrad, objasňujú sa ním obmedzenia uznania oprávnenosti na podporu v prípade platiteľov patentov a zároveň sa ním obmedzuje oprávnenosť na podporu od októbra 2021 do februára 2022 v prípade osôb, ktoré sú držiteľmi digitálneho COVID preukazu EÚ potvrdzujúceho očkovanie proti ochoreniu COVID-19 alebo skutočnosti týkajúce sa ochorenia.

⁹ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 234, 3. 12. 2020.

¹⁰ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 9, 14. 1. 2021.

¹¹ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 222A, 16. 11. 2020.

¹² Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 9, 14. 1. 2021.

¹³ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 66, 7. 4. 2021.

¹⁴ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 211, 1. 11. 2021.

¹⁵ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 220, 12. 11. 2021.

¹⁶ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 236, 7. 12. 2021.

¹⁷ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 240, 13. 12. 2021.

¹⁸ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 249A, 27. 12. 2021.

¹⁹ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 9, 13. 1. 2022.

²⁰ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 42, 2. 3. 2021.

- (11) V rámci režimu vyplácania nemocenských dávok v súvislosti s ochorením COVID-19 sa poskytujú štátom vyplácané nemocenské dávky ľuďom, ktorí nemohli chodiť do práce v dôsledku požiadavky na absolvovanie domácej izolácie alebo domácej karantény, kým časť nemocenskej dávky zvyčajne vypláca zamestnávateľ.

Režim je zavedený novelou zákona o poistení v materstve a nemocenskom poistení (prijatou 20. marca 2020²¹ a zmenenou 12. novembra 2020²², 4. novembra 2021²³ a 13. januára 2022²⁴).

V opatrení sa stanovuje predĺženie obdobia vyplácania nemocenských dávok v súvislosti s ochorením COVID-19 uvedených v článku 3 písm. g) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351, pričom sa v ňom rozsah oprávnenosti na podporu zužuje na osoby, ktoré sú držiteľmi potvrdenia o očkovaní proti ochoreniu COVID-19 alebo o prekonaní tohto ochorenia, alebo osoby, ktorým bolo formálne odporučené očkovanie proti ochoreniu COVID-19 odložiť. V opatrení sa zároveň uvádzajú prípady a podmienky, za ktorých by mali zamestnávateľia nahradiť akúkoľvek pracovnú neschopnosť zamestnancom bez štátnej podpory.

- (12) Nemocenskými dávkami pre rodičov a opatrovateľov sa poskytuje podpora pre zamestnancov, ktorí nemôžu pracovať na diaľku a musia sa starať o deti mladšie ako 10 rokov alebo osoby so zdravotným postihnutím v čase zatvorenia škôl a centier dennej starostlivosti v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19. Toto opatrenie možno považovať za opatrenie podobné režimom skráteného pracovného času, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) 2020/672, keďže sa ním poskytuje podpora príjmu rodičom a opatrovateľom, pričom pomáha zachovať zamestnanosť tým, že rodičia a opatrovatelia, ktorí sú počas zatvorenia škôl a centier dennej starostlivosti nútení starať o svoje deti alebo osoby so zdravotným postihnutím, nemusia ukončiť pracovnoprávny vzťah. Nemocenské dávky sú stanovené v novele zákona o poistení v materstve a nemocenskom poistení z 26. novembra 2020²⁵ a vo výnose kabinetu č. 707 z 1. decembra 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“²⁶ a výnose kabinetu č. 13 z 11. januára 2021 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“²⁷.

Lotyšsko žiada o dodatočnú podporu na účel tohto existujúceho opatrenia, ako sa uvádza v článku 3 písm. h) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2021/677.

- (13) Lotyšsko takisto ďalej predĺžilo alebo zmenilo rad opatrení súvisiacich so zdravím s cieľom riešiť výskyt ochorenia COVID-19. Týka sa to najmä opatrení uvedených v odôvodneniach 14 až 15.
- (14) Predpokladajú sa zdravotné výdavky v súvislosti s osobnými ochrannými prostriedkami pre zamestnancov verejného sektora s cieľom zaistiť bezpečné pracovné prostredie pre zamestnancov vystavených nákaze vírusovým ochorením COVID-19.

²¹ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 57B, 21. 3. 2020.

²² Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 221A, 13. 11. 2020.

²³ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 215A, 5. 11. 2021.

²⁴ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 10A, 14. 1. 2022.

²⁵ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 230A, 27. 11. 2020.

²⁶ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 234, 3. 12. 2020.

²⁷ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 9, 14. 1. 2021.

Režim je zavedený nariadením kabinetu č. 380 o predpisoch týkajúcich sa prostriedkov na zabezpečenie epidemiologickej bezpečnosti nevyhnutnej pre inštitúcie uvedené v zozname prioritných inštitúcií a potrieb (prijatým 9. júna 2020²⁸).

Lotyšsko žiada o dodatočnú podporu na účel tohto existujúceho opatrenia, ako sa uvádza v článku 3 písm. f) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351.

- (15) Príplatky pre lekárov a zamestnancov zaoberajúcich sa riešením krízy spôsobenej ochorením COVID-19 vo výške 20 % až 100 % mesačných miezd za prácu v podmienkach zvýšeného rizika a pracovného zaťaženia, ako sa stanovuje v nariadeniach kabinetu č. 136 z 27. marca 2020²⁹ a č. 656 zo 6. novembra 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“³⁰, vo výnose kabinetu č. 743 z 8. decembra 2020 týkajúcom sa noviel výnosu kabinetu č. 655 zo 6. novembra 2020 o vyhlásení núdzového stavu³¹, a vo výnose kabinetu č. 37 z 21. januára 2021 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“³². Tieto príplatky dopĺňajú maximálne príplatky stanovené v zákone o odmeňovaní úradníkov a zamestnancov štátnych orgánov a orgánov miestnej správy. Opatrením sa podporuje zamestnanosť tým, že sa ním zaisťuje bezpečnosť zdravia zamestnancov a kontinuita základných verejných služieb. Lotyšsko žiada o dodatočnú podporu na účel tohto existujúceho opatrenia, ako sa uvádza v článku 3 písm. i) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351.
- (16) Lotyšsko spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Lotyšsko poskytlo Komisii primerané dôkazy o tom, že od 1. februára 2020 sa z dôvodu prijatia vnútroštátnych opatrení na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov výskytu ochorenia COVID-19 jeho skutočné aj plánované verejné výdavky zvýšili o 508 124 069 EUR. Predstavuje to náhle a prudké zvýšenie, pretože súvisí aj s rozšírením alebo zmenou existujúcich vnútroštátnych opatrení priamo súvisiacich s režimom skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ktoré sa týkajú významnej časti podnikov a pracovnej sily v Lotyšsku. Lotyšsko zamýšľa uhradiť 35 317 069 EUR z vlastných finančných prostriedkov.
- (17) Komisia sa v súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 poradila s Lotyšskom a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ako aj s prijatím príslušných opatrení súvisiacich so zdravím a spojených s výskytom ochorenia COVID-19 uvedených v žiadosti zo 6. októbra 2022.
- (18) Náklady na opatrenia súvisiace so zdravím, ktoré sa uvádzajú v žiadosti Lotyšska zo 6. októbra 2022 a v odôvodneniach 14 a 15, predstavujú 70 921 236 EUR.
- (19) Mala by sa preto poskytnúť finančná pomoc s cieľom pomôcť Lotyšsku pri riešení sociálno-ekonomických dôsledkov závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19. Komisia by mala prijať rozhodnutia o splatnosti, výške a uvoľnení splátok a tranží v úzkej spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi.

²⁸ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 113A, 12. 6. 2020.

²⁹ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 62B, 27. 3. 2020.

³⁰ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 218, 10. 11. 2020.

³¹ Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 237A, 8. 12. 2020.

³² Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 16, 25. 1. 2021.

- (20) Vzhľadom na uplynutie obdobia dostupnosti pomoci uvedeného vo vykonávacom rozhodnutí (EÚ) 2020/1351 treba stanoviť nové obdobie dostupnosti dodatočnej finančnej pomoci. Obdobie dostupnosti finančnej pomoci poskytnutej vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2020/1351 trvajúce 18 mesiacov by sa malo predĺžiť o 21 mesiacov, v dôsledku čoho by celkové obdobie dostupnosti malo byť 39 mesiacov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351.
- (21) Lotyšsko a Komisia by mali toto rozhodnutie zohľadniť v dohode o úvere, ako sa uvádza v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.
- (22) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok žiadnych postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu vykonať najmä na základe článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy.
- (23) Lotyšsko by malo Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla posúdiť rozsah, v akom Lotyšsko plní uvedené výdavky.
- (24) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Lotyšska, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa uplatnili zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1351 sa mení takto:

1. Článok 2 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Únia sprístupní Lotyšsku úver vo výške najviac 472 807 000 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.“;

b) Odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Obdobie dostupnosti finančnej pomoci poskytnutej týmto rozhodnutím je 39 mesiacov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.“;

c) Odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne platnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672. Všetky ďalšie splátky sa uvoľňujú v súlade s podmienkami uvedenej dohody o úvere alebo v prípade potreby budú podmienené nadobudnutím platnosti dodatku k uvedenej dohode alebo zmenenej dohody o úvere uzavretej medzi Lotyšskom a Komisiou, ktorou sa nahrádza pôvodná dohoda o úvere.“

2. Článok 3 sa nahrádza takto:

„Článok 3

Lotyšsko môže financovať tieto opatrenia:

- a) režim náhrad pre pracovníkov za neodpracovaný čas stanovený v nariadení kabinetu č. 179 (prijatom 31. marca 2020) o predpisoch týkajúcich sa príspevku za neodpracovaný čas pre samostatne zárobkovo činné osoby postihnuté šírením ochorenia COVID-19 a v nariadení kabinetu č. 165 (prijatom 26. marca 2020) o predpisoch týkajúcich sa zamestnávateľov postihnutých krízou spôsobenou ochorením COVID-19, ktorí sú oprávnení na príspevok za neodpracovaný čas a na rozdelenie platby v prípade omeškaných platieb daní na splátky alebo ich odklad až na tri roky, ako bol predĺžený a naposledy zmenený novelami nariadenia kabinetu č. 709 o predpisoch týkajúcich sa príspevku za neodpracovaný čas pre daňovníkov na pokračovanie v ich činnosti počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19 z 19. januára 2021, zo 4. februára 2021 a z 26. februára 2021;
- b) príspevok za prestoje stanovený na základe nariadenia kabinetu č. 236 (prijatého 23. apríla 2020) o predpisoch týkajúcich sa pomocného príspevku za neodpracovaný čas pre zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby postihnuté šírením ochorenia COVID-19;
- c) bonus na deti pracovníkov stanovený vo výnose kabinetu č. 178 zo 16. apríla 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“, ako bol predĺžený;
- d) režim mzdových dotácií pre odvetvia cestovného ruchu a vývozu stanovený v informačnej správe o opatreniach na prekonanie krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a oživenie hospodárstva, ako bol predĺžený a naposledy zmenený novelami nariadenia kabinetu č. 675 o predpisoch týkajúcich sa poskytovania pomoci daňovníkom na pokračovanie ich činnosti počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19 z 1. apríla 2021, 26. októbra 2021, 9. novembra 2021, 30. novembra 2021, zo 7. decembra 2021, z 23. decembra 2021 a 11. januára 2022;
- e) platby na podporu miezd pre zdravotnícky personál a pracovníkov v odvetví kultúry stanovené v zákone o opatreniach na predchádzanie hrozbe šírenia ochorenia COVID-19 pre štát a jeho dôsledkom a potlačenie tejto hrozby a dôsledkov, zákone o potlačení dôsledkov šírenia nákazy COVID-19 a vo výnose kabinetu č. 303 z 3. júna 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné rezervy na nepredvídané udalosti“;
- f) výdavky v oblasti zdravia na osobné ochranné prostriedky stanovené vo výnose kabinetu č. 79 z 3. marca 2020, výnose kabinetu č. 118 z 20. marca 2020 a výnose kabinetu č. 220 z 27. apríla 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“ a v nariadení kabinetu č. 380 z 9. júna 2020 o predpisoch týkajúcich sa prostriedkov na zabezpečenie epidemiologickej bezpečnosti nevyhnutnej pre inštitúcie uvedené v zozname prioritných inštitúcií a potrieb;
- g) nemocenské dávky v súvislosti s ochorením COVID-19 stanovené v novele zákona o poistení v materstve a nemocenskom poistení (prijatej 20. marca 2020), ako boli predĺžené a naposledy zmenené novelami zákona o poistení v materstve a nemocenskom poistení zo 4. novembra 2021 a z 13. januára 2022;

- h) nemocenské dávky pre rodičov a opatrovateľov, ako sú stanovené v novele zákona o poistení v materstve a nemocenskom poistení (oddiely 48 a 49 prechodných ustanovení) prijatej 26. novembra 2020, vo výnose kabinetu č. 707 z 1. decembra 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“ a vo výnose kabinetu č. 13 z 11. januára 2021 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“;
- i) príplatky pre lekárov a zamestnancov zaoberajúcich sa riešením krízy spôsobenej ochorením COVID-19 stanovené vo výnose kabinetu č. 136 prijatom 27. marca 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“, vo výnose kabinetu č. 656 prijatom 6. novembra 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti, vo výnose kabinetu č. 743 z 8. decembra 2020 týkajúcom sa noviel výnosu kabinetu č. 655 zo 6. novembra 2020 o vyhlásení núdzového stavu, a vo výnose kabinetu č. 37 z 21. januára 2021 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Lotyšskej republike.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*